

Mira Naumanen,
enhetschef
Tel 08-787 80 85

Anna Carlberg,
Jurist
Tel 08-787 8015

Sms-låneföretagens rutiner för att identifiera sina kunder

Slutsats

Sms-låneföretagen uppger att de förbättrat sina rutiner för att identifiera sina kunder efter undersökning av Finansinspektionen.

FI vidtar följande åtgärder

FI har genom denna undersökning medverkat till att företagen förbättrat rutinerna för att identifiera sina kunder enligt lagen om penningtvätt och terroristfinansiering.

FI har därtill uppmärksammat sms-låneföretagen på att de i sin verksamhet kan bli utnyttjade för penningtvätt. Företagen har också informerats om att misstankar om penningtvätt ska rapporteras vidare till Finanspolisen.

Undersökningen föranleder för närvarande inga ytterligare åtgärder från FI.

Undersökningen

Sms-lån kan utnyttjas för penningtvätt om en kund tar lån och betalar tillbaka med kontanter. Om det agerandet sätts i system kan stora summor tvättas via sms-låneföretagens verksamhet. Därför undersökte FI rutinerna hos de fyra registrerade sms-låneföretag som vid tidpunkten för granskningen var de företag i Sverige som erbjöd sms-lån.

Företagen har uppgett i sin reklam att det tar femton minuter för en kund att få sitt lån. Det har förekommit uppgifter i media om att lån har beviljats i en annan persons namn. FI har därför granskat företagens rutiner för att säkerställa kundens identitet.

Följande företag undersöktes:

- Meddelandelån Sverige AB
- Mobillån Sverige AB
- Folkia AB
- Ferratum Sweden AB

Den här kategorin av företag är endast registreringsskyldiga och står därför inte under FI:s tillsyn. Dock har FI möjlighet att skriftligen begära upplysningar om verksamheten i enlighet med reglerna om penningtvätt och finansiering av terrorism¹. FI har enligt lag inte möjlighet att kontrollera om svaren efterlevs i praktiken

Undersökningens resultat

Vi har i vår förfrågan till företagen bett dem redogöra för sina rutiner för kundidentifiering. Då deras kunder är att se som distanskunder ställs särskilda krav. En lämplig kombination av kontroller ska utföras för att säkerställa kundernas identitet.

FI har identifierat brister i företagens penningtvättsinstruktioner², såsom de källor som bolagen använder sig av för att säkerställa kundens identitet. Det finns källor vilka vi inte anser är tillräckligt tillförlitliga för kundidentifiering eftersom deras uppdatering av uppgifter kan ligga efter. Tillförlitliga källor är t.ex. folkbokföringsregistret som tillhandahålls av Skatteverket och uppgifter från kreditupplysningsföretag.

När det gäller frågan om den korta tiden för att identifiera kunden har det i undersökningen framkommit att detta gäller om låntagaren redan är kund hos företaget och identiteten redan är kontrollerad. Är det en förstagångskund tar det, uppger företagen, betydligt längre tid innan alla kontroller är genomförda.

Företagen har under tiden som dialogen med FI förts enligt egen utsago förbättrat sina rutiner för kundidentifiering. FI har enligt nu gällande lag inte möjlighet att kontrollera om svaren efterlevs i praktiken, men i propositionen 2007/08:37 "Kompletterande bestämmelser till EG-förordningen om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel" föreslås lagändringar som innebär att FI får möjlighet att genomföra undersökningar på plats på registrerade företag. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 april 2008.

I samband med undersökningen gjordes även en genomgång av företagens penningtvättsinstruktioner i sin helhet. Vi utgick från de dokument som sänts in vid registrering. Vissa av företagen fick göra justeringar i dessa instruktioner.

Det är av vikt att framhålla att de risker som finns för penningtvätt och kraven att ha rutiner för kundidentifiering avser alla företag som tillhandahåller snabba lån.

¹ Se lag (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet

² Se FFFS 2005:5 och lag (1993:768) om åtgärder mot penningtvätt